

af overordentlig tvivlsom Nytte, det er tvivlsomt, om Kommunerne gjøre Ret i nu under de nuværende Forhold at udføre større Arbejde, og det er meget tvivlsomt, selv om de udføre dem, at saa Arbejderne ville have Godt af det. Det kan jo altid tænkes, at der fremtidig paa Grund af de større Arbejder vil indtræde endnu større Arbejdsløshed end den, der nu for Tiden hersker. Derfor have de ærede Herrer saa tænkt sig en Maade, hvorpaa de mere effektivt kunde komme de uheldigst stillede Arbejdere til Hjælp, og de have da stillet deres Forslag. Ved dette Forslag skulde man tro, hvis man ikke havde læst det, men kun havde hørt de Principer, som den ærede Ordfører udviklede i Begyndelsen af sit Foredrag, at det virkelig var Lykkes at Herrerne at stille et Forslag op, hvorved Statskassen ikke kom i direkte Forbindelse med de omtalte Trængende, men ved Gaver istedetfor ved Laan overdrog Kommunen en vis Sum Penge for der igjennem at lette Arbejdsløshedsens Tryk. Læser man imidlertid Forslaget, ser man, at det er en Feiltagelse, idet dette Forslag indeholder en saa direkte Hjælp til de enkelte Fattige, som det i det Hele vil være Statskassen mulig at yde. Indvigningsministeriet, der er opstillet i Forslaget som den, der skal fordele Beløbet til Kommunerne, er kun et Omfølsdepartement; Finantsministeriet kunde gjøre det lige saa godt, thi Beløbet skal jo fordeles efter Folketallet. Kommunerne, der faae Pengene, faae dem ikke efter Ansøgning eller efter Paavisioning af, at der maatte være Træng til Stede her og der; de faae dem ikke saaledes, som Ministeriet har tænkt sig det, til derfor at udføre større Arbejde, men de faae dem, og jeg antager med Forpligtelse til at anvende dem, som Tilskud til de Fattiges Kasse, og Meningen kan vel dernæst ikke være den, at disse de Fattiges Kasse skulde blive liggende inde med Pengene, men at Pengene skulle uddeles. Altsaa blive Kommunalbestyrelserne og Bestyrelserne for de Fattiges Kasse kun et Mellemled, hvorigjennem Staten direkte giver til de enkelte Trængende; de vedkommende Kommunalbestyrelser og Bestyrelser for de Fattiges Kasse faae i Virkeligheden ikke nogen væsentlig Indflydelse paa disse Penges Brug. Saaledes som jeg tillod mig at yttre i Begyndelsen af min Tale, gaar de Herrers Forslag ikke ud paa at søge at skaffe nyttige og hensigtsmæssige Arbejder tilveie, men det gaar ud paa at skaffe Arbejderne det nødvendige Livsophold uden Arbejde, og jeg kan ikke negte, at det for Mindretallet har staaet som noget Mærkeligt, at man anser denne Maade at hjælpe paa — en Maade, der ganske vist kan tænkes nødvendig, men det er et helt andet Spørgsmaal — for at være bedre end at skaffe Arbejderne Arbejde. Naturligvis havde den ærede Ordfører lidt Besvær med at forklare, hvorfor Flertallet egentlig var kommet med sit Forslag, eller rettere, hvordan Flertallet egentlig var kommet til at stille det.

Man kunde jo med en vis Grund sige, at nu have vi sidet her i Rigsdagen en ikke ganske kort Tid, og Arbejdsløsheden har ganske vist ogsaa været tilstede i længere Tid, og den har ikke været os mere ubekendt end den har været Regjeringen! men det ærede Flertal synes ikke at have faaet Dinene op for, ikke at have kunnet se, at der virkelig var Noget som helst at gjøre i denne Sag for Regjeringen havde vist Det. Dette maa jo være meget smigrende for den ærede Regjering, men man kunde jo nok faae det Indtryk, og det med god Grund, at hvis Regjeringen ikke havde fundet sig foranlediget til at stille sit Forslag, var de Herrers Forslag slet ikke fremkommet. — Foruden om dette Endringsforslag har jeg kun at udtale mig om Endringsforslagene under Nr. 13 og 14. Mindretallet skal tilsaade at forfaste baade det ene og det andet. Hvis det principale Forslag om at hjælpe Fælstringene bliver vedtaget, og Regjeringen virkelig — hvad jeg haaber, at den ikke vil — gik ind paa dette Forslag, saa vilde det jo være meget behageligt for Fælstringerne. De vilde da faae baade i Pose og Sæk, men det ville vi Andre ikke være med til.

Ordføreren (Berg): Jeg veed ikke, om det maa være mig tilladt overfor det ærede Medlem, der nu talte, at berigtige nogle enkelte Misforstaaelser af mit tidligere Foredrag, idet det maasse kan lette den senere Forhandling. Det ærede Medlem mente, at vi stillede os paa det Standpunkt, at man ikke vilde, at Arbejderne skulde arbejde for at leve, men nu gjorde de klogest i at lægge Hænderne i Skjød, saa kom der stegte Fugle i Luften til dem i Form af Gaver fra Stat og Kommune. Den Tanke, jeg har udtalt i dette Billede, blev fremsat af det ærede Medlem; men han maa da grundig have misforstaaet saavel min Motivering som selve Forslaget. Hvis han tænker sig et Beløb af 54 Dre pr. Individ i Landet fordelt saaledes omkring i Landet, at det skulde ramme en ikke ringe Procentdel af Befolkningen, og tror, at disse 54 Dre pr. Individ af hele Befolkningen ophold i ret mange Dage, saa tror jeg, at det ærede Medlem maa læse sin Statskonjomi om igjen. Det er en fuldstændig Bildfarelse. Dernæst tager det ærede Medlem fejl, naar han mener, at vi ikke ville, at Arbejderne skulle have Arbejde; vi ønske dem det offentlige Arbejde, som naturligt og gavnligt for Arbejdet selv, for Kommunerne, ligger for til Udførelse i en nærmere Fremtid; men vi erkende, at overhoved ere den Slags offentlige Arbejder kun en meget ringe Del af det Arbejde, som skal fremstaae den Arbejdsfortjeneste, hvoraf Arbejderne skulle leve. Bagved ligger altsaa vor Forventning om, at der i Samfundet paa en naturlig Maade, naar nu Foraaret træder til, vil fremvoxe Arbejde, som nogenlunde kan skaffe dem det daglige Brød, og at det da vil